

Til kontrollutvalget i Berlevåg kommune

Berlevåg SV anmoder med dette om at det gjennomføres en forvaltningsrevisjon av Berlevåg Havn, samt en total risiko og sårbarhetsanalyse.

Berlevåg havn har siden 2015/2016 drevet med store investeringer. Ved oppstart av de store kaiutbyggingene ble det innvilget tilskudd fra Kystverket og i sak 8/16 vedr låneopptak flytebrygger og fastkai ble det vedtatt at lånebeløpet reduseres når tilskudd fra Kystverket utbetales. Dette var et viktig punkt i avtalen med Lerøy Norway Seafood på hvordan leien skulle beregnes "De tilskuddene som kommunen får tildelt skal i sin helhet redusere grunnlaget for leiekostnadene".

I Havnestyrets sak 4/16 9.feb 2016 ble det informert om «at en kan endre planene med fiskerikai og dermed kunne bygge 62 meter lengre kai i forhold til tidligere planer innenfor samme økonomiske rammer. Styret i Berlevåg Havn vedtok at en går videre med de nye planene da hovedformålet med utbyggingen er å få flest mulig kaimeter tilgjengelig i havna. Videre arbeid med ny kai skjer i tett samarbeid med de berørte aktørene i havna.»

Dette vedtaket endrer forutsetningen i avtalen med Lerøy og det grunnleggende punktet om at de skulle betale for investeringen. Kaiutbyggingen berører nå også Berle Fisk som blir pålagt ny kaileie. Kontraktene med Lerøy er i mars 2020 fortsatt ikke signert pga uenighet om hva de skal betale for.

I sak 22/16 kom det opp forslag om endring og vedtaket ble endret til at tilskuddene fra KV post 60 istede skal avsettes på disp.fond for finansiering av fremtidige investeringer. Saksutredningen til havnestyret i forbindelse med dette forslaget sier ingenting om hvilken økonomisk konsekvens dette vedtaket vil få, og om havna har inntekter til å dekke de økte renter og avdrag som kommer.

Etter at første delen av kaiutbygginga var gjennomført ble det i sak 8/17 foreslått å bygge videre kai fra "Reka" til "Fjærtoft". Det foreligger ingen vurdering i saken av hvem som skulle dekke dette og hva dette vil ha å si for den økonomiske situasjonen til havna. Dette området brukes ikke av noen av de etablerte aktørene i havna.

I sak 7/17 den 30.11.2017 vedtas det at «Berlevåg Havn KF vedtar utbygging av mottaksstasjon ved Lerøy Seafoods sin avdeling i Berlevåg innenfor en ramme på Nok 23.500.000.» I samme sak gis havnesjef alle fullmakter til å inngå kontrakt med entreprenør, finansiering og fremforhandling av leieavtale med Lerøy. Endelig kontrakt legges frem for styret til godkjenning. Det framgår ikke av senere protokoller at dette er blitt gjort. Få dager etter vedtaket, den 6.12.2017 vedtas økonomiplan med investeringsbudsjett, og mottaksstasjon LNS er da innbakt og blir vedtatt. Leieavtalen var i mars 2020 fortsatt ikke signert.

Havnestyret foreslo i sak 7/19 etablering av nytt bygg for utleie. Senere kalt krabbebygget. Dette ble behandlet i kommunestyresak 34/19 og Vedtaket ble «Berlevåg Havn KF får fullmakt til å inngå avtale om bygging av et bygg på 600 m2. Berlevåg Havn KF får fullmakt til å foreta låneopptak på Nok 17.000.000,00. Berlevåg Havn KF får fullmakt til å inngå en langsiktig avtale om utleie av bygget.»

Berlevåg SV satte fokus på saken og ønsket «krabbebygget» konsekvens utredet før igangsettelse. Det ble igangsatt en underskriftskampanje på dette og vi leverte inn det signerte oppropet til ordfører i forkant av sakens behandling i kommunestyret. Ordfører informerte ikke kommunestyret om dette, kun en kommentar som ikke var videre informativ. Dette er ikke protokollført i saken.

Havnesjef møtte i kommunestyremøte da kommunestyret skulle behandle saken og hadde i forkant av avstemmingen et langt innlegg, med det vi mener var villedende informasjon, hvor han hevdet at havna hadde god kontroll på økonomien, noe som er ikke i samsvar med framlagt periode regnskap og avlagt årsregnskap.

Felles for alle vedtakene er at de kun har fokus på investering og finansiering, ikke betjeningsevne.

Oversikt over situasjonen i havna i dag:

- Daglig leder handler utover fullmakter. Investeringsprosjekt «Krabbabygget» ble startet opp av daglig leder i strid med havnestyret og kommunestyrets vedtak. Leietakere er ikke på plass og dermed ikke inntekter til å dekke lån.
- Informasjon gitt fra havnesjef om leietakere til nybygg viser seg å være feilaktig. Ved nærmere dialog med aktuelle leietakere er det ikke samsvar. Våre valgte styremedlemmer har hele tiden blitt feilaktig orientert om at hele bygget var utleid. Når styret krevde å få se leiekontrakter ble det fra styreleder og havnesjef sagt at dette skulle gjennomgås i februar-møtet. Når februar kom var det plutselig ingen signerte leiekontrakter. Kun en meget vag avtale med Pearl Bay Crabs.
- En ansettelsespolitikk som ikke harmonerer med havnas økonomiske situasjon. Stilling som havnebetjent ble høsten 2019 lyst ut, uten at det var ledige hjemler. Opprettet merkantil funksjon 50 % og ansatt/engasjement i renholdsstilling til tross for ikke ledige hjemler.
- Ansettelser er gjennomført uten at styret har vedtatt dette. Jfr vedtekter. Nære relasjoner mellom styreleder og den sist tilsatte.
- Mangel på formelle avtaler på leiekontrakter.
- Utstrakt reisevirksomhet - sett opp imot selskapets dårlige økonomi og havnas arbeidsoppgaver stilles det spørsmål om dette er innafor. Hvem kontrollerer og godkjenner/attester reiseutgiftene?
- Styreinformasjon er ikke oppdatert i Brønnøysundregistrene siden 2016.
- Kasse/bankinnskudd PR 31.12.19 er på kr 15.117.413. Ubrukte lånemidler kr 19.866.080. Uten låneopptaket i oktober på 17.000.000 ville selskapet vært insolvent og «konkurs». Vi er derfor allerede i en situasjon hvor kommunen må skyte inn penger.

Brudd på kommunelovens § 9-12. Daglig leder er ansvarlig for den daglige ledelsen av foretaket. Daglig leder er direkte underordnet styret og skal følge de retningslinjene og påleggene som styret gir. Det er i flere runder gitt vedtak/instrukser fra havnestyret til daglig leder som ikke blir fulgt opp, herunder utredning av kostnader og konsekvenser ved å fortsette byggingen av krabbemottak når leietakere mangler. Styret ønsker få oversikt over økonomien, men styreleder og daglig leder forpurrer dette med å dra ting ut i tid. I mellomtiden påløper kostnadene og gjør det dyrere å evt kansellere.

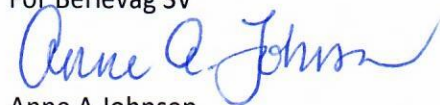
Med bakgrunn i den økonomiske situasjonen i havna bør det gjennomføres en risiko og sårbarhetsanalyse. Berlevåg kommune blir sterkt berørt av investeringer og økonomistyringa i havna.

Berlevåg SV vil ennå en gang poengtere at vi ikke er imot utvikling av Berlevågsamfunnet, men det kreves økonomisk bærekraftighet i alle kostnadskrevende prosjekter - også de som uføres i regi av Berlevåg Havn KF som har påtatt seg rolle som næringsaktør.

Havna har gått med underskudd i flere år. Etter kommuneloven må dette dekkes inn av kommunestyret fortløpende. Underskuddet for 2018 på 2,5 mill står for tur nå. Med høye lån i kommunen og lite frie fond truer dette kommuneøkonomien vår og vi er nå i den situasjon at vi må kutte i offentlige velferd pga. dårlig styring og merforbruk i Berlevåg Havn KF.

Berlevåg 26.03.2020

Med vennlig hilsen
For Berlevåg SV

Anne A Johnsen

Kopi: Kontrollutvalgets sekretariat og revisor.